

Välkommen till Barva!

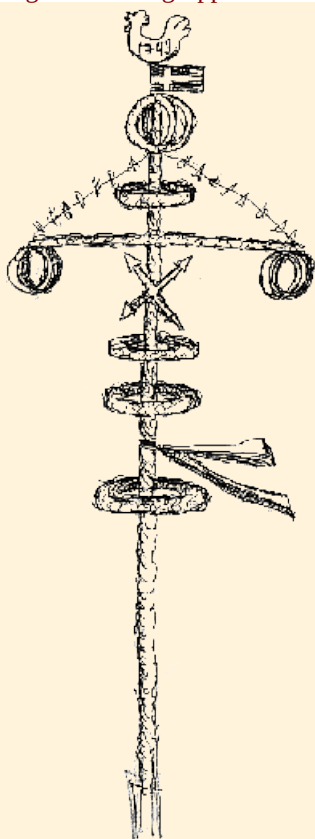

Barva-bladet

Ett informationsblad för Barva Bygdegemenskap nr 5, 1999

Utgivare kulturgruppen och samordnare är [Anne Ivarsson](#)

Kaffeservering • Korv • Kiosk • Lotterier • Indiantält • Ponnyridning • Dragkamp
-Barva Nord mot Barva Syd och andra olika aktiviteter.

Midsommar i Barvagården

Tisdagen den 22 juni

18.30 Nedtagning av
majstången,
medtag egen
kaffekorg

Midsommarafton

09.00 Majstången
klädes

11.00 Fika, medtag
egen kaffekorg

15.00 Majstången reses

15.30 Dans kring
majstången
16.00 Lekar för stora
och små
Uppträdande av
16.15 Muntergöken
Jansson

Midsommardagen

13.00 Gudstjänst
14.00 Dans kring
majstången
14.45 Lekar för stora
och små
15.00 Uppträdande av
Galej
-18.00
16.00 Gammeldans
-01.00 Dans till
21.00 Åke med Anki

Midsommarfirande i Barva

En dag i slutet av augusti, när solen värmer sommarskönt, sitter jag ute vid trädgårdsbordet och rensar lingon, jag tänker tillbaka på sommaren. Mina tankar dröjer vid midsommarhelgen ...

Här i Barva har vi en mångårig tradition att fira midsommar vid vår fina bygdegård.

Ett par dagar före helgen tar några handfasta karlar ner stången, som stått rest allt sedan förra årets midsommar. Numera sker nedtagandet med hjälp av en kran det går lite smidigare så. Stången avlövas och pallas upp.

Midsommaraftonens morgon kommer karlarna åter nu med motorsåg. De går löst på ek och lönn hos någon markägare, som givit sitt löfte därtill. Löven forslas till bygdegården. Vid niotiden börjar folk att strömma till, både äldre och yngre villiga att ordna med allt på festplatsen. Först och främst är det stången som skall kläs. Den kläs efter en mycket gammal beskrivning från Lindholms gård. Traditionen letar sig tillbaka till 1700-talet.

Några kvinnor sätter sig vid kransstommarna. Kransarna som är fyra till antalet och i olika storlekar bindes med eklöv. Själva stången bindes med lönnlöv och det är karlarnas uppgift. Från deras håll kommer skrattsalvor, orsakade av någon inte allt för rumsren historia, kan man förmoda. Barn i alla åldrar, en sådan här dag känner vi oss alla som barn, bryter löv efter bästa förmåga och lämnar över för bindning. Några har blivit utsända att plocka liljekonvaljeblad. De skall bindas till små rosetter och fästas på mindre kransar som träs i varandra. Mossa till svärdet skall också plockas. Vimplarna med sina tygbitar i färg och vasstrån däremellan skall ses över och så får inte bondpionerna glömmas. I år var det tyvärr redan överblommade och hellre än att ersätta dem med andra blommor fick det vara. Det svart-gula bandet, som också hör till strykes om det inte är alltför urblekt då sys nytt.

Lotteristånd och övrigt lövas och pyntas med pappersgirlander och skyltar sättes upp. När förberedelserna kommit ungefär halvvägs ljuder paussignalen. Då bjuds alla på kaffe och saft och midsommarbrödet avsmakas.

Så återgår man till arbetet igen. Lite motigt känns det allt till att börja med, man slöar till i pausen, men snart är allt färdigt och till sist räfsas gården.

Nu blir det några timmars stiltje då var och en far hem till sitt. Klockan 19.00 skall stången resas. Då samlas glada, brunbrända, förväntansfulla och sommarlätt klädda människor.

Tänk, det är lika spännande varje år när den 23 meter långa stången skall resas. En man i lövad traktor hjälper till att vinscha upp stången, men störst ansvar har nog de karlar som med långa båtshakar håller stången i styr... och så äntligen står den där. Applåderna dånar liksom spelmännens slutackord. Efter ett varmt hälsningsanförande vidtar lekar runt stången. De går lite trögt i början, men så småningom blir det allt fler "små grodor" och man skrattar högljutt i skrattolles visa. Vid lycko- chokladhjul och lotteristånd trängs folk. Någon har tur att få en stor Nalle i famnen, men lillebror blev utan. Nu gäller det att köpa fler lotter.... Skjutbanan är livligt frekventerad och på dansbanan är dansen i full gång. Där varvas tryckare med ganska så livliga rock'nroll-låtar. Fram på småtimmarna är där ganska trångt på dansgolvet.

Inomhus serveras kaffe, varm korv och läsk. Allt har en strykande åtgång.

Artisterna i år var Mats Pålsson och Roland Cedermark, båda kunde verkligen fånga publiken. En liten lokal förmåga fick också visa vad han kunde tillsammans med Mats Pålsson.

Timmarna ilar iväg och fram på morgonsidan ramlar man dödstött i säng, för att några timmar senare åka och städa upp på festplatsen. Där skall vara fint när midsommardagens arrangemang startar. Klockan 13.00 möter vi upp till friluftsgudstjänst och vackrare helgedom kan väl knappast uppbringas. Vid kyrkkaffet inomhus får vi lyssna till fin flöjtmusik av en Barvayngling, som verkligen kan hantera sitt instrument. Vi får också höra "Stad i ljus" inte sjungen av Tommy Körberg, men av en Barvapojske som sjunger med stor bravur. Vad månne bliva av dessa förmågor?

Sedvanliga arrangemang vidtar, lekar och uppträdanden varvas med gammaldans. Efter ett par timmars paus är det så dags för kvällens begivenheter. De är i stort sätt detsamma som föregående kväll men med annan orkester och andra artister. Så är midsommarhelgen till ända. När jag sitter här och låter skogens "röda guld" rinna mellan mina fingrar och summerar minnena från midsommaren 1988, ja då blir även de skimrande röda.
Den här artikeln skrev jag för hembygdsförbundets medlemsblad "Gripen" 1988.

Kanske kan den väcka minnen hos Barva-bladets läsare. /"Nunne"

Majstången vid Barva Bygdegård

1940 restes majstången för första gången vid Barva bygdegård. Majstången är en konstruktion av den majstång som fr.o.m. år 1743 varje midsommarafton restes på stallbacken vid Lindholm. Där midsommarfirande var ordnat för gårdens folk. Men i midsommarfirandet deltog unga och gamla från hela Barva socken.

Rekonstruktionen av stången gjordes efter detaljerad beskrivning från två, nu bortgångna barvabor som i sin ungdom deltog i midsommarfirandet kring stången. Lantbrukaren Erik Jonsson Baggvreten och fröken Edla Johansson Baggvretstugan.

Obs, det heter **majstång**, ej midsommarstång! Majstången kommer nämligen av ordet **maja**, som här betyder lövad stång.

Symbolik

En sak som vi bör komma ihåg är att i stångens utformning ligger mycket av symbolik.

Kring stången sluter sig ringarna - evighetens symbol, som ett tecken på det eviga kretslopp, som allt levande är underkastat.

De fyra korslagda spjuten vill minna om hur våra fäder ofta med vapen i hand måste värna hem och hembygd, (jämför fornborgen vid Vinnsberg).

Det svart-gula skärpet talar om hembygden, svart och gult är Sörmlands färger.

I toppen har vi tuppen, vaksamhetens symbol.

Därunder den blå-gula flaggan, fosterlandets tecken. men fosterlandet vilar på flaggans grund med fria självbestämmande rätt. Kronan är tecknet därpå. Detta är majstångens hälsning, till alla och en var.

Stången och tvärlåsen skall vara täckta med stora lönnlöv vilka skall vara lagda över varandra så att allt trä täckes. Löven lindades fast med starka snören . För att försäkra sig om att inte snöret gick av och stången blev kal, spikades varannan eller var tredje trådvarv.

I stångens topp satt en förgylld tupp. Den bar åretal 1743, därav vet man traditionens ålder.

Svenska flaggan, omedelbart under tuppen fanns svenska flaggan av målad plåt. Den kunde vrida sig kring den järnstång vid vilken tuppen var fästad. Den fungerade alltså som vindflöjel.

Kronan, under flaggan satt "kronan". Den är uppbyggd av fyra halvcirkelformade grova och stadiga järntrådar. Halvcirkelarna var placerade två och två mitt emot varandra och bildade tillsammans en cirkel. De två andra halvcirkelarna var placerade på samma sätt mitt emot de förstnämnda. "Kronan" var klädd med vitlav, som finns gott om på berghällar i skogen. (Denna sort av lav, vitlav eller fönsterlav, såg man ofta förr som prydnad mellan innerfönstren i bondhemmen.)

Ringarna (lika kronan), prydnaden på vardera ändan av tvärlåsen utgjordes av två ringar. Även dessa hade en stomme av kraftig järntråd. Ringarna, som var lika stora placerades i kors och fästes starkt, så att de behöll samma ställning till varandra som den förut

nämnda "Kronan". Dessa ringar lindades med "spritade" liljekonvaljebblad. Varje blad var dubbelvikt på mitten och ett par "revor" gjordes i varje blad (spritningen) vid vikningsstället. Bladen fästes med trådar som vid vanlig kransbindning.

Ringarna, runt stängen hängde ringarna (kransarna) av olika storlek som framgår av bilden. Stommen till dessa var av kraftig järntråd. (Vi har använt gammal telefontråd i flera varv för att ringarna skulle hålla form). Dessa kransar var bundna av eklövskvistar. I småkransarna eller ringarna var mörkröda pioner instuckna.

Flaggspelet, från "Kronans" underkant till vardera änden av tvärsån var fästad ett "pärlband", pärlorna utgjordes av olikfärgade kvadratiska tyglappar med omkring 1 dm sida. Genom ett hål i mitten var de uppträdda på starka snören eller mjuk järntråd "pärlorna" hölls åtskilda av bladvassrör 15-20 cm långa, allt efter avstånd, som man kunde få mellan lederna på vasstrået. "Pärlorna" hade färgerna rött, blått, gult och grönt. Pärlbandens placering framgår av bilden.

Spjut, mitt på stängen fyra korslagda spjut. Spetsarna är försilvrade. Skaften är klädda med vitlav liksom kronan.

Skärpet, på stängens mitt knöts ett skärp (2-2,5 m lång och omkring 4 dm bredd). Skärpet var tvåfärgat: svart och gult.

Stängens fot, De fyra strävorna vid stängens fot var klädda med björklöv.

/Ur Karl Axelssons efterlämnade handlingar, Barva Hembygdsförenings arkiv (Eskilstuna Stadsarkiv)

Ridled Sörmland Etapp: Barva

Den 15 maj invigdes en ridled genom Barva.

Ridled Sörmland är tänkt så, att man om några år, ska man kunna göra en långgritt genom hela Sörmland. Ridleden i Barva är en av de först färdiga sträckorna. Du väljer själv hur många sträckor du vill rida, var du vill börja och var du vill sluta. Du medtar egen häst. Du parkerar bilen och hästsläpet på en trygg plats. Lånar en karta med inritad ridled, som mestadels går på skogsstigar, körvägar och mindre grusvägar och genom en härlig natur. Ryttaren kan välja på enkel övernattning i tält till helpension inklusive middag, frukost och lunchpaket, Din häst får tillgång till foder och boxplats eller hage. Det kommer att finnas möjlighet att hyra häst.

Ridturen kan vara tvådags-, endags eller kortare.

Ryttare i Barvatrakten som vill använda ridleden, utan att utnyttja värdgårdarna, kan köpa ett s.k. "grönt kort" för 100 kr/år. Kortet kan köpas genom Annikka Runström 016-93013 eller 070-5114867

Obs! Att allemansrätten gäller inte för denna ridled, då den är en röjd och planerad väg. **Allemansrätten gäller alltså inte för ridleden!**

Upplysningar: Annikka Runström 016-93013, Bokningar: Åsa Juhlin 0157-92004

Öppettider för år 1999: 15 maj - 15 augusti

RIDLEDEN

Vi har levt med detta projekt i snart ett års tid. Det känns nästan lite vemodigt att nu inse att det är "avslutat". Att jag inte dagligen behöver tänka ridled. Nu kan vi andas ut. Framför allt kan vi, sova igen våra förlorade sömntimmar. För jag måste ärligt erkänna, att det var bristvara de sista 2-3 veckorna innan invigningen. Gud vet hur det hade slutat utan alla vänligt sinnade själar som hjälpte till på slutspurten.

Men visst har vi haft roligt också. Många komiska minnen finns lagrade i "arkivet".

På första plats kommer nog då gubben min och jag tagit oss runt på den genialiska uppfinning, 4-hjulig motorcykel. Jag är icke vän av fartens tjusning med mer än en enda hästkraft, medan min gubbe föredrar runda hjul istället för hovar. Gropigt, guppigt, snårigt och uppför/nerför. Med livrädd tant där bak lotsade gubben runt i skogen. Usch, ve och fasa, men jag tror nog, att det var de mest skrattframkallande stunderna vi hade då vi jobbade med leden.

Som god tvåa kommer denna hemska lila färg. Den finns nu icke bara på alla stolpar, som visar leden utan även på lilla Victors trehjuling, garagegolvet (Victor färglade delar av det i ett obehagligt ögonblick), på säckkärran, delar av dyngspaden, stalldörren och framför allt i min bil.

Motigheter har det varit gott om stundtals. Exempelvis då vi fick beskedet att inga pengar fanns hos Ridled Sörmland till stolp, virke, färg m.m. som behövdes. Då var jag nära att lägga ner. Men tack vare alla sponsorer, som gubben min lyckades värva, kunde vi fortsätta vårt projekt.

När vi så stolpat färdigt leden, upptäckte vi, att vareviga dag vreds vår stolpe runt vid Tobo-korset, vilket resulterat i att ryttarna ridit helt åt fel håll. Då känns det icke heller roligt. Där behövs kanske skylten svetsas fast. Håll gärna koll om Ni ser någon utefter vägarna, som "roar" sig med att makulera våra stolpar. Motigt kändes det också då vi stolpade. Armmusklerna räckte inte riktigt till. Först hugga hål i backen med järnstör (som väger bly) och så slå ner stolpen (med samma järnstör) det ville mina armar bara vara med om ett tag. Träningsvärk kan jag lugnt konstatera. En gubbe med ryggont är icke att rekommendera, då man projekterar en ridled. Men nu kan hästarna endast tänka tanken att bråka med mig den närmsta tiden. Nu är armstyrkan betydligt bättre än förr.

Brobyggena fick dock bli ett karlgöra. Morfar och Bengt-Erik var de största "spikarna". Tur var det för där har vi tanter inget större inflytande. Nu återstår för mig, att lära alla mina nio fyrbenta vänner att lättvindigt traska över dessa träbroar. Jag måste ju föregå med gott exempel, ifall någon gästande ryttare så att säga, kör fast vid någon bro.

Dagarna före invigningen blev Fogelbergs gård storstädad tack vare alla snälla stalltjejer och med hela min familjs hjälp. Det var ett synnerligen bra arbete eftersom sådant annars brukar få komma "när man får tid". Hästarna fick sig också en rejäl omgång med vattenslang och schampo. Den häst som varit längst i min ägo, Hedvig, fyllda 23 år, skulle gå i tät följd av sin bästis Rasmus och så min lilla ponny Dixie. Kickan fick dra vagnen vid Söderlida. Hon var så jättesöt då hon någon timme innan gästerna anlände gav sig iväg. Att jag någon vecka innan beräknat foderstaten aningen fel på Hedvig och Rasmus, så att Hedvig helt plötsligt fått gummifötter med studsbollar på brydde sig ingen annan om än jag, för vädret var ju **PERFEKT**: Hedvig stressade på så att mina armmuskler återigen fick sig en omgång.

När så väl Dagen D var över, blåstes luften ur oss alla.

Utan all hjälp vid Söderlida med korvgrillning, kaffekokande och allt annat hade vi aldrig klarat denna dag. Tack alla snälla människor. Jag tror inte, att jag tackat Er personligt, så jag har lite "ågren" för det. Hoppas Ni förstår vad mycket Er insats betydde.

Tack till Holger, för att vi fick invadera Din stallbacke. Roligt var, att så många försökte sig på svåra ord och tipspromenad.

Noomi Edstein/Michelle vann tipspromenaden med 9 rätt. De hade gissat 79 kulor i burken (det var 78 st). De får ett kakfat i pris. Michelle hade favör av, att hon gått många terminer hos mig på ponnylekis kanske. Gun-Britt Svensson och Harri Kirves var de enda, som fick alla rätt på svåra ord. Gun-Britts dotter Camilla är en av mina stalltjejer och har säkert lyckats proppa mamma full av hästinformation varje dag. Harri har snappat åt sig allt från nyblivna hästägarrinnan, dvs sin fru. Hipp Hipp, Hurra för Er bäge.

Till sist vill jag **TACKA ALLA**, som på ett eller annat sätt hjälpt oss under året. Och jag säger bara en sak - **ALDRIG** mer tänker jag göra en ridled.

Nu utmanar jag alla andra projektledare i Barva Framtid.

Kom igen, jobba och Lycka till. Ni kommer säkert känna likadant som jag den dag Ni står där med Ert slutförda projekt.

- Det har varit kul, men nej tack - inte en gång till.

/Annikka Runström

Sponsorer till ridleden i Barva:

Odal i Eskilstuna	Odal Maskin i Eskilstuna
Hedins Trä i Strängnäs	Östra Brädgården i E:a
Statoil Barva	Barkmans färg i E:a

"Spackelfabriken" i Barva

Åren 1938-39 hände det saker som gjorde det möjligt för Barvaborna att se ljusare på framtiden.

Barva-Härads El-distributionsförening bildades och den norra delen av Barva elektrifierades. Vägsträckningen Strängnäs-Eskilstuna (nuvarande E-20) färdigställdes efter ombyggnad.

Bondökna med tillhörande utgårdar skiftar ägare. Gullhögen är intresserad av kalkfyndigheterna som sträcker sig från Limslätt över Bondökna marker till Kjula. Kalkfyndigheten är känd sedan 1600-talet då Axel Oxenstjärna nyttjade den.

Provboringarna pågick åren 1940-46. Borrkärnorna analyserades. Som en följd av detta planerades ett stort fabriksbygge med linbana till Gorsingeholm, Strängnäs.

Gullhögen bedrev lantbruk, skogsbruk och köttproduktion på Bondökna med ledning av en förvaltare åren ca 1940-58. Vidare avstyckades villatomter öster om länsväg 95 vid Skogstorp-Björkhaga år 1948. Åren gick och någon byggstart eller bebyggda tomter kom ej till stånd.

Efter åren av ofred började sysselsättningen öka i Sverige. Arbetstillfällena blev alltfler. Efter hand motoriserades lantbruket och som en följd av detta började flykten från landet.

Byggproduktionen i landet ökade. Nya byggmaterial kom i marknaden, som fordrade en ytbehandling av något slag utöver vad som var tillgängligt. Gullhögen tog fram ett sandspackel för detta ändamål.

Det är här Barvakalken kommer in i bilden. En Spackelfabrik med krosshus byggdes med början 1958. Efter smärre problem vid intrimningen startade produktionen i november 1959.

7-10000 ton bröts ur berget 3 månader på somrarna och transporteras till upplag framför grovkross. Brytningen och transporten utfördes av entreprenörer. Fr.o.m. 1967 skedde brytningen i egen regi fram till avvecklingen.

Transporten av kalkstenen från upplag till grovkross sker till en början med skottkärra, men från 1963 medelst en stor lastmaskin, via en elevator till finkross till tork, via band till sikt och överskottet till kulkvarn och åter till sikt, alltså en rundgång till allt passerar. Det som passerar genom sikten går till en vindsikt och fördelas i olika fraktioner till silos. Från dessa silos vägs kalkstensmjölet i en viss mängd av olika fraktioner till silos. Från dessa silos vägs kalkstensmjölet i viss mängd av olika fraktioner till en bestämd siktkurva och blandas med ett bindemedel (gel) i en degblandare och lagras i tryckkärl.

Från tryckkärlen förpackas sandspacklet i burk om 40 kg och i 25 kg:s plastsäck, dels till ett lager och dels till direktlastning på bil. Ca 40% av produktionen gick på export av 7-8000 årston.

1962 sålde Gullhögen samtliga aktier till Nya Murbruksfabriken i Stockholm AB (som nu är namnändrat till Stråbruken AB).

Som mest arbetade 17 st i produktionen samt en lokalvårdare halvtid.

Från och med 1 jan 1965 blev det skifte på platschefsposten. Ing. Börje Karlsson fick annan tjänst på huvudkontoret i Stockholm och Gösta Stolpe trädde in som ny platschef fram till avvecklingen 1976.

Under år 1973 sålde Gullhögen fastigheten Bondökna 2:1 till Domänverket. Barva AB har fortfarande brytningsrätten på upp till 10000 ton/år samt arrenderätt på 20000 kvadratmeter tomt för fabriksanläggningen.

Spackelfabriken avvecklades 1976 och produktionen flyttades till Stråbruken AB i Sala som hade tillverkning av samma produkt.

Företaget erbjöd personalen andra anställningar. En del accepterade, andra sökte och fick andra anställningar.

Det resterande kalkstenslagret krossades och kalkstensmjölet såldes av Lantmännen till lantbrukarna som jordförbättringsmedel. Därefter revs krosshus och siktanläggning och in i fabriken flyttade företaget "Hejarsmide" som sysselsätter 5 st årsarbetare.

/Gösta Stolpe.

Sockenvandringen

Annandag pingst hade trädgårdsföreningen tillsammans med hembygdsföreningen en sockenvandring med ca 40 deltagare. Säby högberg besöktes först och vi beundrade utsikten och försökte räkna kyrktorn. Därefter förflyttade vi oss till Harsätter och studerade kalkugnen där. Olle Andersson berättade litet om floran som växer på kalkrik mark. Koppargruvan på Gruvön vid Prostökna stod sedan på tur. Efter en promenad genom Prostökna kohage kom vi fram och fick se schaktet där, enligt sägen, munkarna i Strängnäs kloster på 1300-talet bröt kopparmalm för att gjuta klockorna i Strängnäs domkyrka. (Prostökna ägdes under den tiden av domprosten i Strängnäs!) Enligt Gunnar Blomberg finns det, en gång ända till Strängnäs genom schaktet. (Tro det, om du vill !)

/Anne

Om utvinning av kalk förr i tiden

Med anledning av hembygdsföreningens sockenvandring annandag pingst, då kalkugnen vid Harsäter besöktes - lite om hur man i svunnen tid utvann kalk från naturen.

Kalk är oxiden av metallen kalcium, som förekommer i naturen som karbonater i olika former t.ex kalksten, marmor, kalkspat och krita, vilka i sig själva kan ha olika användningsområden.

Kalkbränningen för att framställa kalciumoxiden, kalk, till byggnadsmaterialet murbruk i vår bygd är känd från 1600-talet.

Kalkbränningen kunde ske i primitiva kalkmilor, där man efter kolmilans princip upphettade kalkstenen och utvann kalken eller i kalkugnar, som var av två slag, dels s.k. periodiska schaktugnar dels kontinuerliga.

Den periodiska kalkugnen bestod av vertikala schakt, som fylldes med kalkstensbitar och som hettades upp med direkt fyr på botten. När kalkstenen blivit genombränd fick den svalna. Man rev ut kalken och processen kunde sättas igång igen. En nackdel var att värmeförlusterna blev stora.

Bränslet kunde bättre utnyttjas i de s.k. kontinuerliga schaktugnarna. De fylldes från övre mynningen antingen varvvis med kalksten och bränsle eller med kalksten enbart. I det senare fallet hettades ugnen upp genom särskilda eldstäder, som fanns uppe i ugnen på ungefär 1/4 av ugnens höjd runt om i schaktet.

I båda fallen togs den färdiga kalken i botten ut undan för undan genom öppningar vid ugnens sluttande botten.

Den erhållna brända kalken, osläckt kalk, kalcium-oxiden är vitgrård. Man fick volymmässigt ut lika stor mängd kalk som inlagd kalksten.

Kalk tar lätt åt sig vatten och bildar då släckt kalk, kalciumhydrat. Utrört till deg med vatten hårdnar hydratet långsamt i luften. Karbonat bildas, vilket är processen bakom användningen i murbruk.

Det fanns andra användningsområden av kalken. Ett var som desinfektionsmedel av allehanda avskräden och vid krig i massgravar. Bl.a. är kolera- och tyfusbaciller känsliga för kalk.

Uppgifterna ovan har jag hämtat ur s.k. uggleupplagan, tryckår 1910, av Nordisk familjebok.

All teknisk utveckling för framställning av kalk och produkter, där kalken är grundmaterialet, lämnas här åt sidan. Avslutningsvis ett citat ur uppslagsverket: "Framställning af kalk kallas kalkbränning, som är en urgammal kemisk industri".

/Eivor Nilsson

Från Barvamacken till Barvamackan!

Ja, i dagarna har det blivit klart att det faktiskt finns en framtid för oss i Barva. Jag har fått ett lån via Almi och Föreningssparbanken i Strängnäs, så att Hans och jag kan bygga en helt ny byggnad för att, industriellt, tillverka smörgåsar. Smörgåsar, som vi skall sälja vidare till bensinstationer och butiker i mälardalen. Eftersom det här inte är någon industri som man har sett tidigare och alltså inte kan bedöma värdet i, har man varit mycket skeptisk, både på Almi och SE-banken, som varit vår bank i nära 20 år. Skam den som ger sig, nu har vi hittat en bank som tycker att vi är värda att satsa på och nu sätter vi alltså spaden (grävskopan) i backen vecka 24.

Vi, som tänker satsa på tillverkningen är jag och två flickor som jobbar hos oss på tavernan idag, Maria och Marika. Namnet på företaget kommer att bli "**Barvamackan**", men vi kommer även att tillverka smörgåstårter och färdigmat för vidare försäljning. Vi kommer också satsa mer på catering än vi kunnat göra tidigare, vi kommer endast ha en mindre matsal öppen för lunchservering under en till två timmar per dag i de nya lokalerna.

Den gamla bensinstationsbyggnaden är ju till salu, men om vi inte får den såld, måste vi ju försöka göra något åt den för att den inte

skall bli ett monument över landsbygdens förfall. Kanske hyra ut en del av den till någon entusiastisk nyföretagare som vill fortsätta att driva närbutik. Eftersom det är ganska stora lokaler kan vi kanske dela av så att vi kan skapa ett "företagshus", med plats för både kontor och försäljning i de övriga lokalerna.

Macken byggdes i början av 60-talet, den tidigaste ritningen jag har är daterad i oktober 1960. Den byggdes under den tid då man kunde leva på endast bensinförsäljning med lite olja och tillbehör som komplement. En ganska ny idé var den intilliggande tavernan. Det fanns plats för 10-15 gäster som kunde sitta vid den höga bardisken eller vid något av de två borden. Butiksytan var ca 10 m². På den ytan hade man plats för en stol och ett bord med den traditionella askkoppen på - då var det inte farligt att röka på bensinstationerna! Vi tror att den som byggde bensinstationen drev den något år för att överlämna den till Esso, som hyrde ut macken till Lennart Pohl. Efter några år tog Yngve Karlsson över och bensinstationen byggdes för första gången ut så att tavernan fick mer utrymme och de utvändiga toaletterna byggdes in.

1967 började Hans jobba nätterna på stationen. Barva var en stor trädarstation och det var öppet hela nätterna. 1968 kom K-G Lundkvist från Skellefteå och tog över Barva. Hans blev överflödig då bensinstationen stängdes på nätterna och han började jobba med lantbruk. Efter att ha jobbat några år på Lindholm hos agronom Celsing fick han åter arbete hos nästa ägare, Arthur Werner.

När jag slutat skolan 1972 började jag jobba i köket, men blev bara kvar där i ett år eftersom jag ville utbilda mig vidare. Efter att ha gått en bokföringsutbildning började jag åter på Barva. Nu hade Esso tagit över tavernan och behövde en föreståndare.

Hans och jag gifte oss och vi började se oss om efter en egen bensinstation. Vi var i Ärla, vi var i Strängnäs men inget passade oss riktigt tills Arthur frågade om vi inte var intresserade av Barva. Det var i början av 1975 och vi hade just fått vårt första barn, men vi svarade ja. Det var den 10 januari, den 14 januari tog vi över vår bensinstation. På Esso frågade man om vi hade några säkerheter, nej svarade vi. Vad gör era föräldrar frågade man då. De är bönder, svarade vi. Eftersom "Essogubbarna" var från Stockholm trodde man nog vi var från förmögna familjer med föräldrar som var bönder. Vi fick grundlagerlån och banklån i en farlig fart. Den 14 januari skrapade vi ihop alla pengar vi hade - 200 kronor - och lade i vår första växelkassa.

Under åren har vi byggt ut macken tre gånger, vi har utökat serveringen från 24 platser till 68. Vi har utökat butiksytan från 10 m² till 80 m². Bordet med askfatet är för länge sedan borta. Numer jobbar vi med säkerhet på våra stationer, rökförbud inne i lokalerna och runt pumparna. Vi måste ha hårdgjord yta kring påfyllningar och får inte ens fylla mot överfyllnadsskydd längre, vi måste veta att all bensin vi beställt verkligen går i tankarna och lämnar 10% av tankvolymen tom, allt enligt sprängämnesinspektionen. När vi började hade vi en blendpump med en liten glasklocka på. När det började rinna bensin ur glasklockan var tankarna fulla och tankbilchauffören lyfte på slangen - och lät de 50 liter bensin som var i slangen rinna ut på backen. Vi har egenkontroll på livsmedelshanteringen och mäter kyltemperaturer flera gånger i veckan, vi kollar pumpar och för protokoll över städning, reparationer av pumpar mm.

Nog har vårt arbete ändrats under åren, men vad vi har tyckt att det varit roligt! Under åren har vi fått tre barn som alla varit involverade i vår verksamhet. Men hade vi inte haft våra föräldrar som hjälpt oss och stöttat oss med både arbete och lån under de första riktigt sega åren hade vi inte kunnat se tillbaka på nära 25 år av verksamhet vid Statoil Barva. /Monica Zentio

Lär känna din hembygd och du älskar den. Älskar du den, vårdar du den!

Pilgrimsvandring

Den Franciskanska Pilgrimsrörelsen är en kristen, ekumenisk och internationell försoningsrörelse grundad 1926 efter första världskriget, när en grupp ungdomar från Frankrike och Tyskland, som träffades för att vandra, samtala, be och sjunga tillsammans. Genom en enkel livsstil och en nära vänskap var detta en viktig process för att skapa enhet och försoning mellan folken. En självständig gren grundades i Sverige 1986 och den första Internationella Franciskusvandringen i Sverige gick 1992.

I somras gick vandringen 24/7-2/8 mellan Flen och Strängnäs. Man övernattade i Barva skola!

Ingen kan göra allting, men alla kan göra någonting !

Tillbaka till förstasidan

Uppdaterat den 25 juni 2008, webbmaster: [Anne Ivarsson](mailto:Anne.Ivarsson@barvabygden.se)
<http://www.barvabygden.se/bb-5.htm>